

34.5

16/6

Λεχάνος Γαβρ.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ

Η ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας για το Β' εξάμηνο 1983 από την Ελλάδα έχει για μας ιδιαίτερη σημασία.

Έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί για πρώτη φορά η Ελλάδα αναλαμβάνει την ευθύνη ενός οργάνου της Κοινότητας, το οποίο λόγω της διάστασης των προβλημάτων που καλείται από τις ιδρυτικές και συναφείς συνθήκες να επιλύσει διαδραματίζει έναν αποφασιστικό ρόλο στην ευρωπαϊκή εξέλιξη. Η χώρα μας έχει συναίσθηση της ευθύνης απάναντι στους λαούς της Ευρώπης να χαράξει κατευθύνσεις, να αντιμετωπίσει προβλήματα, να επιδιώξει την ευρωπαϊκή δλοκλήρωση σε τρόπο ώστε να αντιμετωπισθούν κατά δίκαιο τρόπο οι ιδιαιτερότητες κάθε χώρας.

Η ανάληψη της Προεδρίας από την Ελλάδα βρίσκει την Κοινότητα σε μία κρίση όσον αφορά τον γεωργικό τομέα. Στις εγγενείς αδυναμίες της αγροτικής πολιτικής που προνίζουν από παλιά έρχονται να προστεθούν οι δυσμενείς συνέπειες της κρίσης άλλων τομέων της οικονομίας με αποτέλεσμα να γίνεται ακόμη πιο δύσκολη μία αποτελεσματική κοινή Αγροτική Πολιτική.

Η πορεία που ακολούθησε η Κοινή Αγροτική Πολιτική για την πραγμάτωση των καταστατικών της στόχων έχει να επιδείξει κυρίως ποσοτικά επιτεύγματα τόσο σε επίπεδο παραγωγής όσο και σε επίπεδο συνολικού αγροτικού εισοδήματος κι αυτό σαν αποτέλεσμα των μέσων και μηχανισμών που χρησιμοποίησε για αύξηση αγροτικού εισοδήματος και παραγωγικότητας. Αποτελεί ωστόσο κοινό τόπο ότι τα μέσα αυτά δεν ήταν επαρκή για να συμβάλλουν σε μία ουσιαστική αλλαγή των δεδομένων της αγροτικής οικονομίας των κρατών μελών, μία αλλαγή που θα διαφοροποιούσε αφ' ενός τις σχέσεις παραγωγής στον αγροτικό τομέα με στόχο τη βελτίωση της θέσης του αγρότη αφ' ετέρου θα κάλυπτε το χάσμα μεταξύ περισσότερο και λιγότερο ανεπτυγμένων χώρων και τομέων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Μία τέτοια αλλαγή στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ήταν μάλλον εθνική επιλογή και πρωτοβουλία παρά αποτελεσματική κοινοτική πολιτική. Και σαν αποτελεσματική κοινοτική πολι-

τική θα έβλεπα μία πιο θαρραλέα διαρθρωτική πολιτική τόσο ως προς τους στόχους της και τους διατιθέμενους μηχανισμούς, όσο και ως προς τα κεφάλαια που θα έπρεπε να διατεθούν για την αποτελεσματικότητα μίας τέτοιας πολιτικής.

Η μη επίλυση χρόνιων προβλημάτων στον αγροτικό τομέα, η όξυνση ορισμένων από αυτά και η περιοδικότητα με την οποία εμφανίζονται, οι πιεστικές προθεσμίες μεσ' τις οποίες καθλούμαστε να τα αντιμετωπίσουμε, η βραχυχρόνια περίοδος προεδρίας κάθε Κράτους-Μέλους που συνεπάγεται εύλογα για κάθε ένα από μας όταν προεδρεύει την επιθυμία άμεσης επίδειξης έργου, μας οδηγούν αναπόφευκτα σχεδόν στο να κυττάζουμε ταδεύντρα και να παραβλέπουμε το δάσος.

Ίσως το πρόβλημα μας να μην είναι μόνο οικονομικό χαρακτήρα αλλά και θεσμικό ειδικότερα δηλαδή του τρόπου λειτουργίας μας σαν Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας, ενός τρόπου που μας πειθαναγκάζει συχνά να περιοριζόμαστε σε μία τρέχουσα διαχείριση των προβλημάτων της Προεδρίας που ασκούμε, παρεμποδίζοντας παράλληλα τις δυνατότητες χάραξης και εφαρμογής μίας μεσομακροπρόθεσμης αγροτικής πολιτικής.

Μέσα σε μία γενικευμένη οικονομική κρίση στο χώρο της Ευρώπης όπου οι αντιφάσεις του συστήματος που εφαρμόζουμε γίνονται πιο απτές γίνεται και πιο ανάγλυφος ο κίνδυνος μίας Ευρώπης των δύο ταχυτήτων. Σ'ένα τομέα μάλιστα όπως ο αγροτικός, όπου έχει διαμορφωθεί περισσότερο απ'ότι σ'όλους τους άλλους μία συνεκτική κοινή πολιτική, η κοινή αυτή αγροτική πολιτική δεν απέτρεψε - και σ'ορισμένες περιπτώσεις προώθησε - την διαμόρφωση δύο ταχυτήτων. Κι'αυτό άλλοτε στους ρυθμούς ανάπτυξης των αγροτικών οικονομιών της Κοινότητας και άλλοτε στους ρυθμούς εφαρμογής εκείνου ακριβώς του τμήματος της Κ.Α.Π. που προοριζόταν να επιλύσει τα κύρια προβλήματά μας, δηλ. της διαρθρωτικής πολιτικής.

Πιστεύω, ότι θα πρέπει να κυττάξουμε την προβληματική αυτή, τις παραμονές της τρίτης διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Μία προσε-

κτική θεώρηση των πραγμάτων θα μας οδηγούσε αβίαστα στη θέση ότι στόχος μας δεν είναι πώς θα διασφαλισθεί η Κοινότητα των 10 από τα προβλήματα που θα συνεπιφέρει γι' αυτή η νέα διεύρυνση, αλλά σε ποιά κατεύθυνση θα πρέπει να μετασχηματισθεί η Κ.Α.Π. για να αποτρέψει την δημιουργία νέων και να επιτύχει την επίλυση των ήδη υπάρχοντων προβλημάτων. Κι' αυτό ανεξάρτητα από το αν αυτά εμπίπτουν στο χώρο της κοινοτικής ή της εθνικής πολιτικής και ευθύνης.

Πιστεύω ακόμη πως μία τέτοια θεώρηση θα φώτιζε ίσως διαφορετικά την προβληματική του κοινοτικού κεκτημένου, θα έδινε έναυσμα για ένα νέο ξεκίνημα της συζήτησης γύρω από την εξαγωγική πολιτική μας για αγροτικά προϊόντα, θα προωθούσε τις συζητήσεις για τα ολοκληρωμένα μεσογειακά προγράμματα και τέλος - και κυριώτερα - θα ιεραρχούσε την διαρθρωτική πολιτική ως το κύριο μέσο αντιμετώπισης των προβλημάτων μας έστω με το πολιτικό κόστος των μη άμεσων καθ' θεαματικών αποτελεσμάτων αλλά με το πολιτικό όφελος ότι ανταποκριθήκαμε μεσομακροπρόθεσμα στις ευθύνες που φέρουμε.

Μία κοινοτική πολιτική αντιμετώπισης της κρίσης που θα περιέκοπτε τους διαθέσιμους για την αγροτική οικονομία πόρους και που στη συνέχεια δεν θα είχε άξι μόνο το θάρρος να ενισχύσει και να αναθεωρήσει τη διαρθρωτική πολιτική σε ένα πιο δυναμικό προσανατολισμό, αλλά και θα περιόριζε τις διαρθρωτικές δαπάνες, θα ήταν μία λανθασμένη πολιτική απέναντι στους μικρομεσαίους παραγωγούς και μή συμβιβάσιμη με τους καταστατικούς στόχους των συνθηκών.

Η Ελληνική Προεδρία δεν ελπίζει βέβαια να λύσει όλα τα προβλήματα που ανέφερα. Ελπίζει, όμως, ότι θα προωθήσει τον προβληματισμό γύρω από αυτά και την αναζήτηση λύσεων.-